

Türkeşin Sıkıyönetim isteğiyle cumhuriyeti yıkmaya çalıştığını belirten

**Üstündağ:
"Silahlı
eylemcileri tek
bir karargah
idare ediyor"**

- Ankara'daki katliama tepkiler sürüyor, cenaze töreni buaün
- TIKP Genel Sekreterinin basın açıklamasında, askeri darbepesinde koşan Kontrgerillacıların üzerine yürünmesi istendi
- DİSK dün öldürülen gençlerin cenazesine örgüt olarak katılma kararı aldı

Ankara'daki faşist katliamdan sonra Polis Bahçelievler ve Beşevler'de geniş çapta arama yaptı

Olaydan sonra Bahçelievler'de yakalanan komandanun olayla ilgili olduğu bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL) Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri katliamda ağır yaralanan ÖDTÜ öğrencisi Serdar Altın'ın faşist katilleri teşhis ettiğini ve dün olaydan sonra Bahçelievler'de yakalanan komandanun büyük ihtimalle olayla ilgili olduğunu ve katiller hakkında önemli ipuçları elde ettiklerini belirttiler.

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

**DOĞU'DA
ÜÇÜNCÜ
TATBİKAT!**

Cizre-Silopi arasında yapılacak Gürman-78 tatbikatı dün başladı

ANKARA (ÖZEL) Güneydoğu Anadolu bölgesinin Cizre-Silopi arasında yapılacak, Gürman-78 tatbikatı dün başladı.

Kara, Hava ve Jandarma birliklerinin katılacağı askeri tatbikatın "Plan I milli tatbikatlar" serisinden olduğu bildiriliyor. Askeri yetkililer orgeneral Nazif Gürman'ın adını taşıyan tatbikatın askeri kuvvetler arasında

iki Sovyet muhribi Ekimde İstanbul'a geliyor

● İki Türk muhribi de 3 Aralıkta Odessa'ya gidecek

ANKARA (ANKA) Deniz Kuvvetlerine bağlı "Peşk" ve "Berk" muhribileri 3 Aralıkta Sovyetler Birliği'nin Odessa Limanını ziyaret edecekler. İki Türk muhribinin ziyaretinden önce ekim ayı içinde de iki Sovyet savaş gemisi İstanbul limanına gelecekler.

Peşk ve Berk muhribilerinin Türkiye tersanelerinde yapıldığı ve donanmada refakette kullanılan 1200 tonluk muhribler olduğu bildiriliyor.

Gazetemizin yayını üzerine İstanbul Barosundan atılmıştı

İşkenceci avukat Küçüktaşkın'ın itirazını Barolar Birliği oybirliği ile reddetti

İZMİR (ÖZEL) Gazetemiz tarafından işkenceci olduğu kanıtlanan MİT ajanı Avukat Nejedt Küçüktaşkın'ın İstanbul Barosundan çıkarılmasına Türkiye Barolar Birliği nezdinde itiraz ettiği ve bu itirazın reddedildiği açıklandı.

7 Ekim 1978 günü İzmir'de toplanan Türkiye Barolar Birliği Yürütme Kurulu işkenceci avukat Küçüktaşkın'ın itirazını görüşerek, oybirliği ile reddetti.

Bilindiği gibi Nejedt Küçüktaşkın'ın 12 Mart döneminde tutuklulara işkence yaptığı gazetemizde ispat etmiş ve bu MİT ajanı hesabına 1 Mayıs katliamından 15 gün önce 8 milyon lira yatırıldığı belgeleriyle açıklanmıştı. Kontrgerilla elemanı olduğu ortaya çıkan Küçüktaşkın daha sonra İstanbul Barosundan ihraç edilmişti.

Bornova ve İnciraltı Yurtlarından çıkarılan öğrenciler çadır kurarken

YURLARDAN ÇIKARILAN ÖĞRENCİLER ÇADIR KURUYOR

HABER MERKEZİ Bütün öğrenci yurtlarının boşaltılması, binlerce öğrencinin sokağa atılması ile sonuçlanan ve hükümetin gençliği cezalandırması şeklinde değerlendirilen uygulamadan sonra kalacak hiçbir yer bulamayan öğrenciler son çareyi çadır kurmakta buldular.

İzmir'de Bornova ve İnciraltı yurtlarından çıkarılan öğrenciler, valilikten güçlükte az sayıda çadır kurabilme izni aldılar ve çadırlarında hazırlanarak sınıflara girmeye başladılar.

Esrarengiz Yüzbaşı

Mehmet Ali Çeviker Dosyası

Cuma günü Açıyoruz!

GİZLİLİK ÜZERİNE

Muzaffer Buyrukçu

Yazar Yazısı 2. sayfa

MHP, Sıkıyönetim ilan edilerek görev ve yetkinin orduya devredilmesini istemişti

**CUMHURİYET BAŞSAVCIĞI
MHP HAKKINDA
SORUŞTURMA AÇTI**

- Soruşturmayı bizzat Başsavcı Kazım Akdoğan yürütüyor
- Karanlık faaliyetlerinin açığa çıkması karşısında MHP'nin orduya yaptığı çağrı soruşturmanın ana konusunu oluşturuyor

HABER MERKEZİ Cumhuriyet Başsavcılığı yönetiminde görev ve yetkilerin orduya devredilmesini isteyen MHP hakkında soruşturma açtı. Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan'ın MHP'nin bazı bölümlerinde yer alan bölümler hakkında açılan soruşturmayı doğrudan yürüt tığı bildirildi.

Bilindiği gibi Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan, MHP'nin bazı bölümlerinde yer alan pasajlardan dolayı soruşturma açılacağını söylemişti. Akdoğan'ın konu ile ilgili soruşturmayı tek başına yürüttüğü öğrenildi.

MHP Genel Başkanı, Alpaslan Türkeş, verdiği bir demeçte sıkı yönetim ilan edilerek görev ve yetkilerin orduya devredilmesini istemişti. Türkeş'in bu görüşleri, daha sonra MHP Genel İdare Kurulunun bildirisinde tekrarlanmıştır.

Bilindiği gibi, gazetemizin karanlık güçler ve faaliyetleri hakkında uzun süreli yaptığı yayında, MHP'nin birçok faaliyeti açığa çıkmıştı. Bu ve benzeri gelişmeler MHP'yi iyice tedirgin etmiş ve çevresindeki çemberi iyice daraltmıştı. Bu gelişmeler karşısında MHP orduya yönetime el koyma çağrısı yapmıştı.

Cumhuriyet Başsavcılığının bu konuda MHP hakkında açtığı soruşturma ile MHP'nin çevresindeki çember daha da daralmış oluyor.

Olaylar karşısında hükümetin etkisiz kaldığını öne süren Soysal: "Soruna Parlatmentonun el atması gerekir"

Sanayiciler: "Tüm siyasi partiler ortak davranışa girmeli"

İSTANBUL (THA) Sanayiciler, büyük boyutlara ulaşan olaylar karşısında hükümetin etkisiz kaldığını ileri sürerek, soruna, parlamentonun çözüm aramasını ve partilerin ortak davranışa girmesini istediler.

Tüm siyasi partilerin ortak bir davranışa girmesini istediler. Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin, bu konuda şunları öne sürdü:

"Tüm vatandaşlar TRT haber bültenleri ve günlük gazetelerin manşetlerinden öğrendikleri bu olaylardan büyük üzüntü duymaktadırlar. Anarşik olayların bu aşamada tüm siyasi partilerin partililik anlayışını bir kenara bırakarak vatanşın özlemini duyduğu huzur ve güven ortamının yaratılmasında ortak girişimlerde bulunması gereklidir. Hükümet, tüm iyi niyetli gayretlere rağmen bu konuda sonuç almamış bir başarı sağlayamamıştır."

Devamı Sa. 7, Sü. 6'da
Savunma sanayiinde işbirliği konularında görüşmek üzere Işık bugün Almanya'ya gidiyor

ANKARA (THA) Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, savunma sanayiinde işbirliği ve silah ahm konularında görüşmelerde bulunmak üzere, beraberindeki bir heyetle birlikte resmi bir ziyaret için bugün Almanya'nın Başkenti Bonn'a gidecek.

Işık, Bonn'daki temasları sırasında Federal Almanya Savunma Bakanı Dr. Hans Apel ve Dışişleri Bakanı Dietrich Genscher ile görüşmelerde bulunacak. Ayrıca Başbakan Helmut Schmidt tarafından da kabul edilecek. Işık'ın temasları sırasında doğrudan doğruya savunmasanayii ve bu arada Federal Almanya'ya (Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

**YORUM
BRÜKSEL
GÖRÜŞMELERİ VE
TÜRKİYE-AET İLİŞKİLERİ**

Dün Brüksel'de başlayan Türkiye-AET görüşmeleri ülkemizin Ortak Pazar ile olan ilişkileri açısından önemli değişikliklere yol açacak niteliktedir. Görüşmelerde ele alınan dört ana madde içinde toplanan konular, her ne kadar ilk başta Türkiye'nin AET'ye sunduğu ve teknik konuları içeren bir görüşme tasımlıysa da, bu görüşmeler AET ülkelerinin gelecekte Türkiye'ye karşı izleyecekleri siyasiyi bağlayıcı olacaktır. Bugüne kadar Türkiye'de işbaşına gelen hükümetlerin AET ile olan ilişkiler konusunda hayalci, muğlak ve zaman kazanmaya yönelik bir siyaset izlemeleri karşısında AET üyesi ülkeler, Türkiye'yi kesin bir tavır almaya zorlamaktadırlar. Nitekim gerek Brüksel'e giden komisyonun Ankara'da yapmış olduğu ön toplantıda Başbakan Ecevit'in söylemiş olduğu sözler, (Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Türkiye-AET görüşmeleri Brüksel'de sürüyor. Görüşmelere katılan Türkiye heyeti Başkanı

Nazif Çuhruk: "Olumlu çözümler bulunabilir"

● Türkiye-AET görüşmeleri gündemi: Mali yardım Tarım ve tekstil ürünleri ihracatı İşçilerin serbest dolaşımı Beş yıllık bağışıklık dönemi

BRUKSEL

HADİ ULUENGİN

BİLDİRİYOR

Türkiye ile AET arasındaki ilişkileri ele alan görüşmeler önceki gün Brüksel'de başladı. Görüşmelerin yarın akşamada kadar süreceği belirtiliyor.

İlk oturumda Ortak Pazar heyetine başkanlık eden AET Dış İlişkiler Genel Müdürü Roy Denman'ın yaptığı açış konuşmasına cevap veren Türk Heyeti Başkanı, Dışişleri Bakanlığı Ekonomik İşler Genel Sekreter yardımcısı Büyükelçi Nazif Çuhruk, ele alınacak sorunlarda her iki tarafın karşılıklı anlayış ve iyiniyeti sayesinde olumlu çözümler bulunacağını belirtti.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

F. Almanya'daki Bulgar siyasi mülteciler ortadan kayboluyor

FRANKFURT (ÖZEL) Uzun bir süredir Batı Almanya'da yaşayan Bulgar mültecileri ortadan kaybolmaya başladı.

Ortadan kaybolan Bulgarların çoğunluğunun uzun yıllardan beri siyasi mülteci olarak rejimini desteklemeleri ve eşitirmeleri için kendilerine yapılan baskıya karşı direndiler ve (Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Kontrgerillaya karşı tepkiler 7. sayfamızda

Çin Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan yardımcısı GENG BIAO'nun AYDINLIK'a verdiği demeç

GENG BIAO, Sovyetler Birliği'nin Kürt meselesindeki tertiplerine dikkat çekti

Eritre'ye saldırmayı reddeden Etyopyalı 100 subay ve er idam edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Savaşın sürdürülmesine karşı çıkan yüz kadar Etyopyalı subay ve er, "Faşist Cunta" tarafından idam edildi.
"Eritre Kurtuluş Cephesi", New-York'ta dağıttığı bir bildiriye savaşta karşı çıkan yüz kadar subay ve erin "Faşist Cunta" tarafından idam edildiğini açıkladı.
Bildiriye ayrıca, "Eritre Kurtuluş Cephesi" yandaşlarının Diga kentini yeniden ele geçirdiği ve böylece Asmara ile Addis Abeba arasındaki demiryolunun bir kez daha kesildiği belirtildi.
Ayrıca Etyopya ordusuna ağır kayıplar verdirdiklerini açıklayan "Eritre Kurtuluş Cephesi", 33 Etyopya tankını saf dışı ettiğini beş tankı da ele geçirdiğini bildirdi.

SAH'İ KUŞATAN ATEŞ ÇEMBERİ YENİDEN ALEVLENDİ

İRAN'DA GENEL GREV VE GÖSTERİLER ÜLKEYİ SARIYOR

- On binlerce işçi ve memur grevde
- Basın, radyo ve televizyon susma tehlikesi altında
- Sağlık Bakanı istifa etti,
- Rastaki Parti Merkezi işgal edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İran'ın on iki kentinde Şah rejimine karşı grev ve gösteri yapan halka polisin saldırması sonucu en az altı kişinin öldüğü ve çok sayıda göstericinin yaralandığı bildirildi.
Son iki gün içinde ülkenin birçok yerinde yeni yeni olaylar patlak verdi:
● İsfahan'da 30 bin çelik işçisi daha yüksek ücret ve daha iyi çalışma koşulları talebiyle genel greve katıldılar.
● Öğretmenlerin grevi ve öğrenci boykotları sonucu okulların büyük bir bölümü açılmadı.
● 7 bin tarım işçisi, yeni ekonomik ve sosyal haklar talebiyle Kuzeyden Tahran'a yürüme kararı aldılar.
● Kirman kentinde Devlet Bakır Şirketi doktorunun altı yaşındaki bir çocuğa bakmayı reddetmesi üzerine binlerce işçi izinsiz greve başladı.
● Tahran'ın 130 km kuzey doğusundaki Amol kentinde çıkan olaylarda bir güvenlik görevlisi öldürüldü. Pazar günü bir kadının polis tarafından öldürülmesi ile başlayan olaylar genişleyerek sürüyor. Amol sokaklarında göstericilerle polis arasında çatışmalar devam ediyor. Kesin ölü ve yaralı sayısı ile ilgili bir açıklama yapılmadı.
● Babaol kentinde güvenlik kuvvetleri bir kişiyi öldürdü dört kişiyi ise yaraladı.
● Behran'da birçok banka, lokanta ve dükkan göstericiler tarafından tahrip edildi.
● İran Haber Ajansı PARS ve İran radyo ve televizyonunda başlayan grev, yayını bütünüyle susturabilecek ölçüde genişledi. Basın işçilerinin sürdürdüğü grev de aynı sonuca doğru geliyor.
● Kamu kesimindeki grevler, hükümetin memur maaşlarına yüzde 12,5 zam yapmasına rağmen daha da yaygınlaştı.
● Devlet işletmelerindeki işçilerin grevi, ekonomiyi büyük ölçüde etkiliyor.
Bütün bu gelişmeler Tabas depreminin sonra bir süre için durulan mücadelenin son günlerde yeniden yükseldiğini gösteriyor. Şii muhalefet lideri Ayetullah Şeriatmedari'nin "kiilin altında" olduğunu söylediği mücadele ateşi İran topraklarını yeniden sarıyor.
Öte yandan katliamların ve hiç de güvenilir olmayan tavizlerin kar etmediğini gören hakim sınıflar ve hükümet içinde de önemli görüş ayrılıkları ortaya çıktı. Sağlık Bakanı Nasrullah Müjdehi bu nedenle görevinden istifa etti. Tarhan Sıkıyönetim Komutanı General Golan Ali Ovisi'nin de aralarında bulunduğu bazı yüksek rütbeli komutanların sürekli olarak özel toplantılar yaptıkları bildiriliyor.
Şah rejimine karşı yükselen mücadele iktidar partisi Rastakiz içinde de yankısını buldu. Partinin eski yöneticileri parti binasını basarak, yöneticileri dışarı attılar ve binayı işgal ettiler.

ILAN ERZURUM YSE 13. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Erzurum - Merkez-Umudum grubu köy içmesuyu inşaatı 6200 Sayılı Kanunun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile ve 1979 yılına sari olmak üzere Bakanlar Kurulunun 7/15765 Sayılı Kararnameye göre değişen fiyat (Eskilasyon) uygulanarak ihaleye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli 2.300.000 TL'dir.
3- Eksiltme Erzurumda YSE 13. Bölge Müdürlüğü İhale Komisyonunda 17.10.1978 Saatini saat 11.00'de yapılacaktır.
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Ankara'da YSE Genel Müdürlüğü İçmesuları Dairesi Başkanlığı ile Erzurumda YSE 13. Bölge Müdürlüğü İçmesuları Yapım Şefliğinde görülebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin; A- 82.750.00 TL.lik Geçici teminatını, B- 1978 Yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesini, C- Müraaata dikkatleriyle birlikte verecekleri, eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı arçaları bildirisini, sermaye ve kredi durumunu açıklayan mali durum bildirisini ile işin keşif bedelinin %8'i miktarında alınmış Banka Referans mektubu, taahhüt bildirisini, Bayındırlık Bakanlığundan almış oldukları (C) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhütlik karnesini ibraz suretiyle YSE 13. Bölge Müdürlüğünden alacakları eksiltmeye girebilmek belgesini teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.
6- İstekliler teklif mektuplarını 17.10.1978 günü saat 10.00'a kadar makbuz karşılığında ihale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.
7- Eksiltmeye girebilmek belgesi alınması için son müraaata tarihi 13.10.1978 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.
Telgrafla müraaattar ve Postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet İlan Olunur. Basın: 24620 - 1099

MOSKOVA YANLISI GÜNEY YEMEN YÖNETİMİNE KARŞI MÜCADELE GELİŞİYOR

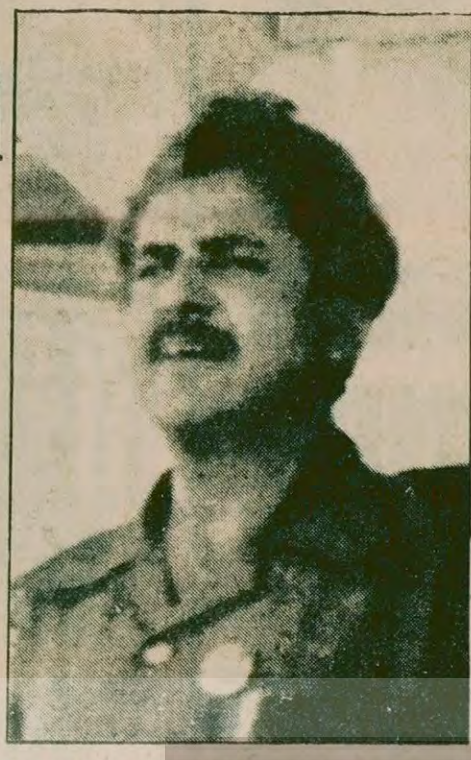
Sürgünde bir Güney Yemen hükümeti kuruluyor

● Sürgün hükümetinin bazı üyeleri, halen Güney Yemen'de önemli görevlerde bulunuyorlar

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Orta Doğu Haberler Ajansı (MENA), Güney Yemen'de Moskova yanlısı yönetime karşı mücadele eden muhaliflerin sürgünde geçici bir hükümet ve bir halk meclisi kuracaklarını açıkladı.
Moskova yanlısı yönetimin Güney Yemen'de iktidarı ele geçirmesinden bu yana sürgünde bulunan Güney Yemen Birleşik Ulusal Cephesi Başkanı Abdül Kavi Makkevi, sürgündeki hükümetin bir ay içinde açıklanacağını söyledi.

Makkevi, geçici hükümetin ve meclisin bazı üyelerinin, halen devlet yönetiminde önemli görevlerde bulduklarını, bunların isimlerinin güvenlik nedeniyle gizli tutulacağını belirtti.
Bilindiği gibi, Güney Yemen'de, Moskova'ya besinci kol revizyonist parti ve ordu içindeki Moskova yanlısı subaylar, haziran ayı sonunda, giderek Moskova'dan bağımsız bir politika izlemeye başlayan Devlet Başkanı Rubai Ali'yi öldürerek, bir dar-

beyle iktidarı ele geçirmişlerdi. Etyopya'dan gelen Kubalı askerlerin de darbeye destek olduğu çatışmalar sırasında Moskova yanlısı darbeciler 5 bin kişiyi katletmişlerdi.
Güney Yemen halkı, darbe ile birlikte, sosyal-faşist bir diktatörlük kurulan revizyonist elebaşılara karşı mücadeleye girişmişti.
Sürgünde kurulması beklenen hükümet ve meclisin, Güney Yemen halkının darbeye karşı yürüttüğü mücadeleye yeni bir boyut kazandıracağı gözleniyor.

Soyyet yanlısı darbe sonucu öldürülen Güney Yemen eski Devlet Başkanı Salim Robaya Ali

LÜBNAN ULUSAL GRUP LİDERİ EDDE:

"Suriye Lübnan'ı ilhak etmek istiyor"

- "Suriye, Bevrut Limanına el koyarak, yapılan ticareti denetim altına almak istiyor"
- Moskova, Suriye'nin ilhak siyasetini destekliyor
- Sarkis Arap ülkelerine bir geziye çıktı

PARİS (AJANSLAR)
Lübnan'daki Ulusal Blok'un lideri Raymond Edde, Fransız Basın Ajansına verdiği demeçte, Suriye'yi İsrail ile bir barış anlaşması ya da hiç olmazsa bir saldırmazlık anlaşması imzalamaya razı etmek için, Lübnan'ı Suriye'ye "amağan etme" vaadinde bulunduğuna artık kesinlikle kanaat getirdiğini açıkladı. Edde, Lübnan'da ateşkes ilan edilmesinin bu ülkenin Suriye tarafından ilhaki için ilk adım olduğunu söyledi.
Edde, ateş-kesi öngören 436 numaralı BM Güvenlik Konseyi kararında Lübnan'ın "uluslararası tanınmış sınırları"ndan söz edilmediğini, bunun da Lübnan'ın, Suriye tarafından sınırlarının değiştirilebileceği anlamına geldiğini sözlerine ekledi.

Edde, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'ın Bevrut limanına el koymak isteyeceğini kaydederek, Suriye'nin böylece, ülkenin geri kalan kısmını ve Arap dünyası ile yapılan tüm ticareti denetim altına almayı ve bunun için de Lübnan'ı Litani Irmağına kadar ilhak etmeyi planladığını söyledi.
"Büyük Suriye" planına göre Suriye, Ürdün, Lübnan ve Filistin'i ilhak etmeyi amaçlıyor. Son Lübnan olayları da bu plannın bir parçası. Orta Doğu'da etkinlik kurmayı amaçlayan Sovyetler Birliği de Suriye'nin bu girişimlerini destekliyor.

ELIAS SARKIS'IN GEZİSİ

Lübnan Devlet Başkanı Elias Sarkis, Suriye ile görüşmelerde bulduktan sonra Arap ülkelerine yapacağı geziye başladı. Sarkis, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri yöneticileri ile görüşecek. Sarkis dönüştü, muhtemelen, yeniden Şam'a uğrayacak.
ÇARPISIMALARIN BİLANÇOSU
Lübnan'da meydana gelen son çarpışmaların bilançosu 800 ölü ve 3 bin yaralı olarak açıklandı. 35 bin evin oturma mahale hale geldiği bildirildi. Çarpışmalar yüzünden yarım milyon kişiden başka yerlere göç ettiği, barınacak bir yer bulmakta güçlük çektikleri gelen haberler arasında.

Tito, küçük işletmelerin denetim altına alınmasını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Yugoslavya Devlet ve Parti Başkanı Mareşal Tito, parti yöneticilerine hitaben yaptığı bir konuşmada "Yugoslavya'da oldukça yaygın olan küçük işletmelerin denetim altına alınması ve sosyalist temelde yeniden şekillendirilmesi" istedi.
Tito, konuşması küçük işyeri sahiplerinin de ayrıca kötü ve verimsiz çalıştığına değindi. Tito'nun konuşması Yugoslavya ekonomik hayata yeniden çeki düzen verme ve 15 kadar işçi çalıştırma hakkı olan özel iş sahiplerinin Yugoslavya ekonomisi ile yeniden bütünleştirileceği şeklinde yorumlanmaktadır.

11 Ekim: Güney Afrika'daki siyasi tutuklularla dayanışma günü

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Başta bağımsızlığını yeni kazanan Afrika ülkeleri olmak üzere, Üçüncü Dünyanın bağımsızlığına düşkün ülkelerinin oyuyla, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, her yıl 11 Ekim'ini Güney Afrika'daki siyasi tutuklularla dayanışma günü olarak anıyor. Birleşmiş Milletlerin bu kararı, emperyalizme, süper devlet hegemonyasına, sömürgecilik ve ırkçılığa karşı mücadele eden Üçüncü Dünyanın siyasi zafetlerinden biridir.
İrki beyaz azımlık rejimi Güney Afrika'da yaşayan siyah çoğunluk üzerinde yıllardan beri amansız bir baskı ve sö-

mürü uyguluyor. Bir avuç sömürgeci beyaz, siyah çoğunluk için, hayati kenti topraklarında çekilmez hale getiriyor. Siyah halk Güney Afrika'da her türlü özgürlükten yoksun, yoksul halk sorgusuz sualsiz zindanlara dolduruluyor, insanlık dışı her türlü uygulamaya el karşı karşıya kalıyor. Bugün, Güney Afrika'da işkence, tezgahından geçmeyen siyasi tutuklu hemen hemen yok. Tutukluverilerindeki yakınları ile görüşme olanlarından yoksun onbinlerce insan, her gün yeni bir kara haber almak korkusuyla yaşıyor. Zindanlarda işkence ve akıl almaz baskılar sürüyor ve dağılıyor, her gün eli kolu bağlı insanların ölüm haberleri yaşıyor.

Birleşmiş Milletler'in bir araştırması, bugün Güney Afrika'da her yüz bin kişiden 417 kişinin tutuklu olduğunu gösteriyor. Namibya ve Azanya şifah önderlerinin tutuklu bulunduğu Robber Adası, bütün insanlığa sürülmüş kara bir lekedir. Kara Afrika'nın yiğit önderi Steve Biko'nun daha pek çok siyah önderin katilleri, ellerini her gün daha çok sayıda Afrikalının kanına buluşturuyor.
Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 11 Ekim'i Güney Afrika'daki siyasi tutuklularla dayanışma günü olarak ilan etmesi, ırkçı beyaz azımlık rejimini bir kere daha suçlu sandalyesine oturtuyor. Bu karar, ırkçılara karşı mücadeleyi daha da güçlendiriyor. Her yıl 11 Ekim günü, Azanya ve Namibya halkı, ezilen

halkların dünyası

Suriye kimi kurtarıyor? Reha Akbar

9 Ekim tarihli Tercüman'da Zafer Atay'ın Lübnan üzerine bir yazısı çıktı. Atay yazısında olayların oldukça doğru bir tarihçesini vermektedir. Gerçekten Atay'ın dediği gibi, "Lübnan'da günümüzün kötü oyunlarından biri sergilenmektedir". Fakat yazı, halkı birbirine düşürenler "Küçük politikacılar, uluslararası çıkar kavgacıları, din ve ırk tahrikleri" olduğunu söylerken, esas suçluya açığı çıkarmamaktadır. Bu suçlu Sovyetler Birliği'dir.

Sovyetler Birliği uzun süredir, ABD ile olan rekabetinde Orta Doğu'da çeşitli hesaplar peşinde koşuyor. 1975'ten sonra doruğuna ulaşan Lübnan'daki iç savaş, Sovyetler'in bölgedeki planlarının bir parçasıydı. Bir yandan Washington, bir yandan da Moskova, Lübnan'ı bölerek hakimiyetlerini güçlendirmek istiyorlardı. Amerika bunu İsrail'e Lübnan'daki bir takım Hıristiyan güçlere dayanarak gerçekleştirimeye çalıştıyordu. Rusya ise, kendine bağlı Filistinli güçlerden ve "Büyük Suriye" hayallerinden yararlanmayı umuyordu. Fakat 1976 yazında Kahire'de Hafız Esat, Yasser Arafat ve Enver Sedat'ı da bir araya getiren Arap Zirvesi, iki süper devletin emellerini suya düşürdü. O an için Lübnan, bölünme tehlikesini atlattı.

Moskova yöneticileri o sıralar Orta Doğu'ya müdahale edebilmek için, ABD ile kendilerinin ortak başkanlıklarını yapacakları Cenevre Konferansı üzerinde ısrarla duruyorlardı. Ama Sedat'ın geçen yılki Kudüs ziyareti, Moskova'nın planlarını alt-üst etti. Sedat'ın girişimi, Sovyetler'i bölge ile ilgili görüşmelerine dışına itiyordu. Bunun üzerine Rusya, okları Sedat'a yöneltti ve Arap birliğini bölücü faaliyetlere girişti. O bir yandan Mısır ile Libya arasındaki anlaşmazlıktan, öbür yandan da Suriye'nin Lübnan üzerindeki emellerinden yararlanmayı hesapladı. İşte Sedat'ı karşı oluşturulmaya çalışılan "Red Cephesi", bu ortamda şekillendi.

Fakat "Red Cephesi" Arap ve dünya kamuoyunda, Brejnevlerin umduğu itibarı görmedi. Bunun üzerine Sovyetler esas olarak Şam üzerine oynamaya karar verdiler. Nitekim, Camp David zirvesinden hemen önce, bir Sovyet askeri heyeti gizlice Şam'a geldi. Zirve sonrası, Arap dünyasının Camp David anlaşmalarını tartıştığı bir sırada, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat da Moskova'da Brejnev'le aynı konuyu tartıştı. Şimdi somak gerek: Orta Doğu'nun bu gelişmelere sahne olduğu bir sırada Suriye'nin aniden Lübnanlı Hıristiyanlara karşı saldırılara girişmesi bir rastantı mıdır? Esat, Moskova yolculuğuna çıkmadan önce Lübnan Cumhurbaşkanı Sarkis'in 25 gündür yaptığı çağrılarını neden cevapsız bıraktı?

Suriye'deki resmi hükümet organı "El Baas" gazetesi, "İsraili dışmanın müttefikli (Hıristiyan) milisler tamamen yok edilinceye kadar, Suriye faaliyetini sürdürmektedir" diye yazıyor. (Le Monde, 7 Ekim 1978).

Suriye yöneticileri söylediklerinde gerçekten samimi midir? Değildir. Bu sözlerin ardında, "Büyük Suriye" hayalleri yatıyor. Onların ne kadar samimiyetisiz olduğunu anlamak için 1976 Lübnan olaylarına bir göz atmak, yeter de artar bile. Bugün İsrail'in müttefikleri olarak tanımladığı Hıristiyanlarla birlikte, İsrail'in can düşmanı Filistinliler katleden onlar değil miydi? Suriye yöneticileri, geçtiğimiz Mart ayında İsrail saldırganları Güney Lübnan'ı işgal edip, Filistin mezillerini yok ederken ne yaptılar? Bir yandan Filistin direnişinin bel kemliğini kırmak için çalışacakları, bir yandan da İsrail'in müttefiklerine karşı mücadeleyi iddiasında bulunacakları. Buna kim inanır?

Bütün bu gelişmeleri gözledikten sonra insan, Brejnev'in Esat'ın kulağına şunları fısıldadığını işitir gibi oluyor:

- Bak şu Enver Sedat'a. 1967'de Mısır'ın İsrail'e görüşmeler yapmasını istedik, kabul ettiremedik. Şimdi ise bize sormadan İsrail'le görüşmeye kalkıyor. Bizi devreden çıkarmaya çalışıyor. O'na iyi bir ders vermek gerek. Şimdi bizi hesaba katmayan barış çabalarını nasıl bozabiliriz? Lübnan'da karışıklık çıkartırsak, bir taşla iki kuş vurmuş oluruz. Hem siz, Lübnan, Ürdün ve Filistin'i içeren Büyük Suriye tasarınızı gerçekleştirme yolunda ilerlersiniz, hem de İsrail'i kıskırtıp Sedat'ın çabalarını boşa çıkarmış oluruz. Bu da bizi tekrar doğrudan devreye sokar. Yürüyün, Arkanızdayız.

Kuşkusuz bu bir hayali konuşma. Ama Lübnan'daki olayların yazılı bir senaryosu değil mi?

İL A N BAKIRKÖY İLÇESİ SEFAKÖY BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1. Belediyemiz hudutları dahilinde bulunan muhtelif sokaklarda (katonik) soğuk asfalt inşaatı 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.
 2. Muhammen bedeli 1.462.360.-TL. olup geçici teminatı 57.620 TL'dir.
 3. Eksiltme Sevaköy Belediye Encümeninin 19 Ekim 1978 Cuma günü saat 15.00 te yapılacaktır.
 4. İstekliler teklif mektuplarını ihale günü ihale saatinden 1 saat önce, geçici teminatlarını makbuz karşılığında Belediye Muhasebesine veya Bankaya yatırmış olmaları lazımdır.
 5. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin işte rak belgesi almaları şarttır.
 6. İşte rak belgesi alınması için ihale gününden (tatil günleri hariç) 3 gün önce şartname gereği müraaata emelleri şarttır.
 7. Telgrafla müraaattar ve postadaki müraaattar kabul edilmez.
- Basın:24422-1135

Iran'da halk "SAH" diyor

HAZIRLAYAN: Mehmet Ataberk Nuri Colakoğlu

HAMLE SIRASI KİMDE

Bugün için İran halkı henüz güçlü bir öncüye sahip değil. Bugün "Şah" diyor, ama Şah'ı "mat" edeceği günler de gelecek

Amerika'nın İran'da bir saray darbesi düzenlediği Şah'ı yerinde tutmakla birlikte iktidara el koyduğu ileri sürülüyor

İran hükümeti bir yandan Rusya'dan gelecek bir saldırıya karşı silahlanırken bir yandan da Rusya'ya çeşitli tavizler veriyor

Son bir yıl içinde İran-Sovyet ticareti yüzde 60 artarak bir milyar dolar oldu.

İran yakın tarihi boyunca emperyalistlerin çatışma ve komplolarına sahne olmuş

İran çok zengin petrol kaynaklarına sahip. Kıtısında-en büyük petrol üreticilerinden olan Irak, Kuveyt, Katar gibi ülkelerin sıralandığı Basra Körfezinin giriş çıkışını kontrol edebilecek bir yerde. Ayrıca büyük çatışmalara sahne olan Hint Okyanusuna da kıyısı var.

Bu doğal zenginliği ve stratejik konumu, emperyalistlerin dikkatlerini İran üzerinde topluyor ve iştahını kabartıyor. Rus çarları İran üzerinden sıcak denizlere ulaşmayı planlarken, İngiliz emperyalizmi elini çabuk tutmuş, gelip İran'ın zengin petrol kaynakları üzerine oturmuş.

Ama İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz emperyalizminin yıldızi sönerken, açdan boşluğu yeni ve genç bir emperyalist güç olan ABD doldurmuş.

ABD'İN ÇIRPINIŞI ABD 1940'ların ortalarından bu yana İran üzerinde çok etkili. Ama dünya koşullarındaki de-

ğişiklik Amerika'yı zayıflatıyor. Amerikan emperyalizminin dünyanın çeşitli yerlerinde desteklediği gerici yönetimler teker teker çöküp, bu ülkelerde faşist diktatörlerin yerini demokrasi alırken, İran bu tarihi gelişmeye direnen nesli tükenmeye yüz tutmuş yarı tüklenmiş bir ülke gibi görünmüyor.

İran halkının mücadelesi karşısında Şahın tacı ve tahti sallanırken, Amerika bu mevzide tutunabilmek için çırpınıyor. Amerika'nın bunun için çeşitli planları olduğu hatta bunların bazılarını uygulamaya koyduğu ileri sürülüyor.

Ama İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz emperyalizminin yıldızi sönerken, açdan boşluğu yeni ve genç bir emperyalist güç olan ABD doldurmuş. ABD'İN ÇIRPINIŞI ABD 1940'ların ortalarından bu yana İran üzerinde çok etkili. Ama dünya koşullarındaki de-

ğili desteği sağlayamıyor. Aslında İran'ın Rusya'ya karşı ikili bir politikası var. Bunun bir yanını Rusya'dan gelebilecek bir saldırıya karşı İran'ın savunmasını güçlendirmek oluşturuyor.

Son 20 yıl içinde Şah, Yarısı Birleşik Amerika'dan olmak üzere 36 milyar dolarlık silah satın aldı. İran, ayrıca Federal Almanya'dan denizaltılar, İngiltere'den tanklar, Hollanda'dan son model savaş uçakları alıyor. Hava kuvvetlerinde son derece gelişmiş 141 jet savaş uçağı var. 180 jet savaş uçağı için de sipariş verilmiş.

Yarım milyar dolara da 491 helikopter almış İran. Bunları kullanacak personelini eğitimi için de bir yarım milyar dolar daha harıyor.

Ordu-suna 220.000 asker, 300.000 yedek var. Bir yandan da teslimiyet Rusya'dan gelecek saldırıya karşı bu şekilde

silahlanan İran, bir yandan da Rusya'ya yatıştırma, onunla iyi geçinme, yumuşatma politikası izliyor. Rusya ile ekonomik ilişkilerini geliştirme gayret ediyor.

İran-Sovyetler Birliği arasındaki ticaret hacmi geçen yıl (1977) bir milyar dolar oldu. Bu, bir yıl önceye göre yüzde 60 oranında bir artış ifade ediyor. 1 Ekim'de sona eren Tahran Uluslararası Ticaret Fuarındaki Sovyet pavyonunun müdürü Aleksey Çelisev, Tahran'da düzenlenen basın toplantısında bunları söylüyor.

Çelisev, ikili ilişkilerin 1972'de imzalanan uzun vadeli ticaret anlaşması çerçevesinde geliştiğini sözlerine ekliyor. Bu anlaşma çerçevesinde Rusya İran'da 31 buğday silosu inşa etmiş, 9 silo-nun inşaatı da devam ediyor. Ayrıca Rusya'nın İran'da elektrik, madencilik, tarım, ulaşım ve doğal gaz alanında yatırımları da var.

Rusya'dan gelecek saldırıya karşı bu şekilde

Rusya'nın savaş sanayisini İran doğal gazı besliyor

İran Rusya arasında 1100 kilometrelik bir doğal gaz boru hattı var. 1971 yılında inşa edilen bu boru hattının tamamlanmasından sonra Rusya bu hattan günde 18,3 milyon metreküp gaz almaya başladı. Bu gaz, Rusya'nın Orta Asya bölgesinde kurulu savaş sanayinde enerji kaynağı olarak kullanılıyor. Bizim İran'da bulunduğumuz sırada 23 Eylül'de bu gaz boru hattında büyük bir patlama oldu. Gazeteler, bu patlamanın Sovyet savaş sanayinde önemli sorunlara yol açabileceğini yazdılar.

Bu boru hattı yapılmayacağına inanılmıyordu. Bu boru hattı yapılmayacağına inanılmıyordu. Bu boru hattı yapılmayacağına inanılmıyordu.

Şeytanın partisi

Halkın Tevah'e bakışı ise, Şah'ın yetkilileri ile Tudehçilerin bakışından farklı. Halk Tudeh'i "hizb-i şeytan", yani "şeytanın partisi" olarak niteliyor.

Şii lideri Şeriatmedari Tudeh'ten söz ederken, "Nerede bir iş varsa, şeytan da onu karıştırıyor" diyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor: "Gösterilere katılanlar arasında küçük bir grup, şeytanın görüşlerini savunan küçük bir grup olabilir. Ama bu çok küçük bir gruptur. Hiç bir şey yapamaz. Çünkü halk bunlardan hiç hoşlanmıyor. Eğer bunlar bizim içimizde karışmak isterse, İran halkı onlara 'bir kenara çekilin ve mücahede için yola çıkın' diyecektir ve demektir."

Durumdan Rusya'nın denetimindekiler de yararlanıyor

İran ile Rusya arasında gelişen bu ekonomik ilişkiden Rusya'nın denetimi altındaki Doğu Avrupa ülkeleri de yararlanıyor.

Örneğin, Bulgaristan-İran ilişkilerine bir bakalım. Bu iki ülke arasındaki ticaret hacmi 1971'de 8 milyon dolar, 1977'de bu rakam 101 milyon dolar çıktı. Bulgaristan İran'dan aldığı ve sattığı malların taşınmasında avantajlı. Bulgar TIR kamyonları Türkiye üzerinden İran'a ve İran'dan mal taşıyıp duruyor. Bulgaristan ayrıca İran'da iki tü-tün işletmesi, bir gülyağı rafinerisi inşa etti.

Gelecek İran halkının

Bugün İran'da, tıpkı Türkiye gibi iki süper devlet arasında da hegemonya çatışmasına sahne oluyor. Kendi egemenlik alanlarını genişletmeye çalışan süper devletler, özellikle de Amerika'nın gerilemesinden yararlanmak isteyen Sovyetler Birliği, her yere girmeye çalışıyor.

Süper devletler İran halkının mücadelesine de kendi çıkarları açısından bakıyorlar. Amerika İran'da tutunmaya çalışırken Sovyetler İran'da halk kitlelerinin ayağa kalktığı ve Şah'a karşı mücadeleye ileri atıldığı bu ortamda, halkın güçlü bir öncüsü olmasından yararlanarak, mücahede-nin meyvalarını toplayabilmek için pusuda bekliyor. Elindeki kırk dokuz yıllık tecrübeyle ve Şah'ın kuvvetli desteğiyle, olaylarda Moskova taraftarı Tudeh Partisinin büyük bir rolü olduğunu ileri sürüyorlar. Hükümetle yakın kaynaklar, özel sohbetlerinde yabancı gazetecileri Tudeh'in çok güçlü olduğunu görmeyi gayret gösteriyorlar.

CU LI-PO Çin Toprak Devriminin Romanı

Kitlelerin tepkisi karşısında, ağa kendini acındırma yoluna başvurur

Aniden kitlelerin arasından bir adam sıyrarak, toprak ağasının suyunu gözettili bir şamar indirir. Ağanın burundan kan çıkarmaya başlamıştı. Oradakilerin bir çoğu çöşünce haykırıyorlar: "Eline sağlık! Daha sık vur!"

Fakat iyi kalpli ve bilhassa kadınlar, kanı görünce ecimışlar, susuyorlardı.

Kim vurmuştu Han Lao-Liu'ya?

Toprak ağası gözlerini iri iri açarak etrafına bakandı ve Li Cen-ciang'ı gördü. Durumu kavramıştı. Akan kanları herkesin görmesi için başını tekrar eğdi.

Tien Van-şun sersemeye dönmüştü. Nasıl oluyordu da, Han Lao-liu'nun en iyi dostlarından biri ona vuruyordu. Şaşkınlıkla bir adım geri çekildi. Fakat Guo Zian-hay olanlara aldış etmeksizin Tien'e israr etti:

"Konuşmaya devam et, Tien!"

"Benim şikayetim bitti, başka bir diyeceğim yoktur." Bütün bu olanlardan hiç bir anlam çıkartmayan, iyi kalpli ve ürkek Tien Van-şun masanın arkasına çekildi. Oran yerine Li Cen-ciang geçti. Bu arada beyaz sakalı da öne geçmişti.

"Tien Van-şun sizinle hesaplaşa, bey!" diye bağırdı Li Cen-ciang. "Şimdi sıra bende. Ben de sizden toprak kiraladım, benim de sizinle hesaplaşmam lazım. Size bir tokat vurduğum için kusura bakmazsınız herhalde?"

"Yok canım, ne kusuru?" diye karşılık verdi Han Lao-Liu. Bu arada elinin tersiyle kanları çekti ve yüzüne sıvaşırıyordu.

"Siz bir zamanlar köy müstahyken, Japonlar kırk porselen parçaları istemişlerdi, habirişiyormuzmu?" diye devam etti Li Cen-ciang. "Kırk parçayı kap kacağı onlara götürcektik. Ben size evimizde hiç bir şey kalmadığını söyledim, ama siz, derhal gidip başka yereden temin etmemi, yoksa ceza ödeyeceğimi söylediniz. Her halde bunu inkar etmezsiniz, bey?"

"Doğru, Li kardaş, öyle olmuştu," diye başını salladı Han Lao-liu. Yüzüne yine renk gelmiş, dili çözülmüştü. "Ben kötü bir insanım. Bana ne söylemeniz azdır. Ben Mançu imparatorluğunun bir taraftarıydım ve o zamanlar nüfuzumu kötüye kullandım. Bugünkü demokratik hükümetin siyaseti alicenap bir siyasettir. Bu yüzden merhametli olmanızı, beni affetmenizi ve şurada az kalmış ömürümü bana bağışlamanızı rica ediyorum. Eğer yaptığım haksızlıkları tamir etmezsem, köylü birliği için çalışmazsam, yüzbaşı Siyao ve köylü birliğinin komiser beyleri ile birlikte devrim yolunda yürümezsem, o zaman istediğiniz cezayı verin bana."

"Bey, konudan sapmayın! İsteddiğiniz bütün bu adiller için ne ceza hak ettiniz? Kendiniz söyleyin. Sopa mı yemek istiyorsunuz, ceza mı ödemek istiyorsunuz, servetinizin bir kısmını kamulaştırmasını mı istiyorsunuz, yoksa mapuşanede mi yatmayı arzu edersiniz?" diye sordu Li Cen-ciang.

"Bu bana bağlı değil ki!" diye gülmeyerek cevap verdi Han Lao-liu. Artık sevincini gizleyemiyordu. "Ben komşularımın bana verecekleri cezayı hak ettim. Üç defa beni yargıladınız. Her ne kadar mevkim yüksekte de, kalbim tevazuya doludur. Eğer bir haksızlık yaptıysam, bunun cezasını çekmem lazım."

"Yüzbin yüan (*) ceza ödesin" diye bağırdı beyaz sakalı.

Fakat Li Cen-ciang başka bir teklifte bulundu: "Kalan yirmi dang toprağı da kamulaştırırsın!"

"Han Lao-liu'nun Li Cen-ciang tarafından dövülmesinin anlamı nedir sence?" diye sordu Siyao Sun kumaz kırmaz gülmüsedü.

"Zalimleri dövmeyen nasıl mücahede edeceğiz ki?" Bu tokadı isteyerek mi vurdu, dersin?"

"Ne bilirim ben? Onlar, efendi ve uşak, üç imparatorluk kitabını çok iyi ezberlemişlerdir. (**)

Şamar hikayesine gelince... O zamanlar şöyle olmuştu: Cu Yu, Huang Gay'a vurmuştu. (***) Birinin bir bildiği vardı ve öteki de ses etmedi."

Yüzbaşı, öni tarafta duran propaganda birliği askerlerinin yanına giderek bir müddet onlara görüştü. Sonra kısa bir müddet te Guo Zian-hay, Bai Yi-şan ve Cao Yi-Lin'le tartıştı. Bunun üzerine Guo Zian-hay küşinin yanına yaklaşarak orada kalkanlara seslen di:

"Toplantı bitmiştir. Bu gün hava güzel ve sizler de herhalde çavdar biçmek, ot kesmek istiyorsunuzdur. Ama önce Han Lao-liu'yu ne yapacağımıza dair tekliflerde bulunun."

Homen Hemen herkes tek bir ağızdan bağırdı: "Önce onu yine kodese tükün, sonra dışınürüz." Sadece içlerinden bir kişi teklif etti:

"Ailesi yüzbin yüan para cezası ödesin! Ya nakit para, ya da kefalet!"

"Hepiniz bu fikirde misiniz?" diye sordu Guo Zian-hay.

"Evet, evet! Öyle olsun! Ya nakit para, ya kefalet, bitsin artık bu iş," diye seslendiler köylüler. Aslında artık bu meseleye ilgilendikleri yoktu. Herkes bir an önce evine dönmek istiyordu.

"Seni fikrin nedir, Tien Van-şun?"

Tien yere baktı, ancak dakikalarca süren bir sessizlikten sonra, büyük bir azap içinde zorlukla konuşabildi:

"Benim bir fikrim yok. İyidir böyle!"

(*) Yüan: Çin para birimi.
(**) Çi imparatorluk kitabı: Batı takvimine göre 3. yüzyılda Çin'in geçici olarak üç imparatorluk (Vu, Vey ve Şu) halinde parçalandığı zamanlarda yazılmış, kısmen efsanevi, kısmen tarihi hikayeler.
(***) Cu Yu: Üç imparatorluk zamanında Vu devletinin başveziri ve ordu başkumandanı. Huang Gay: Cu Yu'yu çok sayan kumandanlarından biri.

(Devamı var.)

— BİTTİ —